

Reģionu komitejas atzinums “ES attīstības politika iekļaujošas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības atbalstam – ES attīstības politikas ietekmes palielināšana”

(2011/C 192/03)

REĢIONU KOMITEJA

- piekrist Komisijas viedoklim, ka, neraugoties uz dažās sociālajās jomās īstenotajiem pasākumiem, vēl aizvien ir ļoti daudz jāpaveic, lai sasniegtu attīstības mērķus, kurus pirms vairāk nekā desmit gadiem starptautiskā sabiedrība izvirzīja Tūkstošgades deklarācijā;
- uzskata, ka ir jāpievērš lielāka uzmanība faktoriem, kas saistīti ar attīstības finansēšanai pieejamajiem resursiem, vienlaikus saglabājot saistības attiecībā uz palīdzību, atbalstot attīstības valstu resursu mobilizāciju, stiprinot to nodokļu sistēmas, apkarojot korupciju, sekmējot cīņu ar nodokļu nemaksāšanu, ar kapitāla aizplūšanu un nelegālām finanšu plūsmām un meklējot jaunus finansēšanas avotus;
- pauž nožēlu, ka neraugoties uz to, ka Komisija atzīst vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko lomu saistībā ar atbalstu attīstībai un sadarbības programmām, zaļajā grāmatā tomēr nav minēta vietējo un reģionālo pašvaldību aizvien lielākā nozīme efektīvā un sabiedrības atbalstītā ES sadarbības politikā. Tāpēc aicina pievērst lielāku uzmanību vietējo un reģionālo pašvaldību lomai plašās sociālās bāzes attīstības veicināšanā, efektīvas pārvaldības struktūras izveidē attīstības valstīs un vides ziņā ilgtspējīga enerģētikas modeļa izstrādē un īstenošanā;
- vēlas, lai Eiropas attīstības politikas pārskatīšana un Eiropas līmeņa vienošanās atbilstu virzienam, kas noteikts Komisijas paziņojumā “Vietējās pašpārvaldes iestādes: attīstības dalībnieces”, kurā uzsvēta minēto iestāžu nozīme un sniegtā pievienotā vērtība šo politiku īstenošanā; šajā sakarā un, lai sekmētu informācijas apmaiņu un vietējām un reģionālajām pašvaldībām nodrošinātu forumu politisku viedokļu par sadarbību attīstības jomā paušanai, RK turpinās cieši sadarboties ar Eiropas Komisiju, rīkojot ikgadējo konferenci par decentralizētu sadarbību.

Ziņotājs	Jesús GAMALLO ALLER (ES/PPE), Galisijas autonomās valdības ārējo attiecību un Eiropas lietu ģenerāldirektors
Atsauces dokuments	Komisijas Zaļā grāmata "ES attīstības politika iekļaujošas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības atbalstam — ES attīstības politikas ietekmes palielināšana" COM(2010) 629 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. piekrīt Komisijas viedoklim, ka, neraugoties uz dažās sociālajās jomās īstenotajiem pasākumiem, vēl aizvien ir ļoti daudz jāpaveic, lai sasniegtu attīstības mērķus, kurus pirms vairāk nekā desmit gadiem starptautiskā sabiedrība izvirzīja Tūkstošgades deklarācijā;

2. atbalsta Komisijas viedokli, ka ir jāpalielina ES attīstības politikas ietekme un pievienotā vērtība, lai sasniegtu Tūkstošgades attīstības mērķus, un uzskata, ka tas ir vēl jo svarīgāks uzdevums, ņemot vērā smago ekonomikas krīzi, kas skārusi lielu daļu līdzekļu devēju;

3. pauž nožēlu, ka zaļajā grāmatā nav plašāk aplūkoti kritēriji, kas nepieciešami, lai noteiktu ES sadarbības pasākumu pievienoto vērtību, nav pievērsta lielāka uzmanība vajadzībai izstrādāt panākto rezultātu sīkāku ietekmes novērtējumu un nav ierosināti pasākumi, lai turpinātu to, kas uzsāks, pieņemot Parīzes deklarāciju, Akras rīcības programmu un saistības, kas izriet no Eiropas konsensa attīstības jomā un ES Rīcības kodeksa;

4. uzskata, ka ir jāpievērš lielāka uzmanība faktoriem, kas saistīti ar attīstības finansēšanai pieejamajiem resursiem, vienlaikus saglabājot saistības attiecībā uz palīdzību, atbalstot attīstības valstu resursu mobilizāciju, stiprinot to nodokļu sistēmas, apkarojot korupciju, sekmējot cīņu ar nodokļu nemaksāšanu, ar kapitāla aizplūšanu un nelegālām finanšu plūsmām un meklējot jaunus finansēšanas avotus;

5. pauž pārliecību, ka mērķtiecīga, sistemātiski uzraudzīta un novērtēta palīdzība līdzekļu devējiem faktiski nozīmē vērtīgus ieguldījumus; tas ir ieguldījums brīvībā un tiesiskumā, jo tiek sniegts atbalsts, lai izveidotu sabiedrību, kas ir tiesiskāka un stabilāk balstīta uz cilvēktiesību ievērošanu; tas ir arī ieguldījums progresā un labklājības iespējās, jo savstarpēji saistītā pasaulē attīstība vienā valstī ir stabilitātes un dinamisma avots citās; visbeidzot tas ir ieguldījums drošībā, jo mazinās spriedze un uzlabojas starptautiskās sistēmas pārvaldība;

6. apstiprina pārliecību, ka starptautiskā palīdzība ir tikai viens elements daudzu faktoru kopumā, kuri var sekmēt attīstības procesus nabadzīgākajās valstīs, un tādēļ ir jāuzlabo līdzekļu devēju valstu īstenoto politiku saskaņotība un jāizstrādā tiesiskais pamats, kas regulē starptautiskos darījumus un bagāto valstu lauksaimniecības subsīdijas tā, lai iespējami taisnīgāk sadalītu globalizācijas sniegtās progresa iespējas; tomēr izsaka nožēlu, ka minētie jautājumi nav pietiekami apskatīti zaļajā grāmatā, lai gan tie ir apspriesti starptautisko vadītāju apspriedēs ANO un G-20 ietvaros;

7. pauž nožēlu, ka neraugoties uz to, ka Komisija atzīst vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko lomu saistībā ar atbalstu attīstībai un sadarbības programmām, zaļajā grāmatā tomēr nav minēta vietējo un reģionālo pašvaldību aizvien lielākā nozīme efektīvā un sabiedrības atbalstītā ES sadarbības politikā. Tāpēc aicina pievērst lielāku uzmanību saņēmējvalsts vietējo un reģionālo pašvaldību lomai plašās sociālās bāzes attīstības veicināšanā, efektīvas pārvaldības struktūras izveidē attīstības valstīs un vides ziņā ilgtspējīga enerģētikas modeļa izstrādē un īstenošanā;

8. vēlas, lai Eiropas attīstības politikas pārskatīšana un Eiropas līmeņa vienošanās atbilstu virzienam, kas noteikts Komisijas paziņojumā "Vietējās pašpārvaldes iestādes: attīstības dalībnieces", kurā uzsvēta minēto iestāžu nozīme un sniegtā pievienotā vērtība šo politiku īstenošanā; šajā sakarā un, lai sekmētu informācijas apmaiņu un vietējām un reģionālajām pašvaldībām nodrošinātu forumu politisku viedokļu par sadarbību attīstības jomā paušanai, RK turpinās cieši sadarboties ar Eiropas Komisiju, rīkojot ikgadējo konferenci par decentralizētu sadarbību;

9. atgādina par Reģionu komitejas atzinumu "Pavasara pakete: ES rīcības plāns tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai" (CdR 116/2010), kurā norādīts, ka "varētu paredzēt, ka katra no Eiropas 100 000 vietējām pašvaldībām, ievērojot attiecīgos valsts tiesību aktus, pieņem lēmumu attīstības palīdzībai brīvprātīgi piešķirt vismaz 1 EUR uz iedzīvotāju gadā. Vietējās un reģionālās pašvaldības, kas decentralizētas sadarbības pasākumos tieši neiesaistās, savu ieguldījumu varētu iemaksāt kādā vietējo pašvaldību attīstības palīdzības fondā (kā tas pašreiz notiek Spānijā). Kā atbilstošu ieguldījumu varētu vērtēt arī pasākumus, kas attīstību sekmē netieši (piemēram, iedzīvotāju izpratnes veidošana par nabadzību pasaulē)";

Attīstības politikas ietekmes palielināšana

10. piekrīt Komisijai, ka būtu pareizi palīdzību orientēt uz "jomām, kurās iespējams pierādīt nepārprotamu pievienoto vērtību"; tomēr uzskata, ka nav ne kritēriju, ne rādītāju, lai nešaubīgi zinātu, kā mērīt ES sadarbības politikas pievienoto vērtību;

11. atbalsta Komisijas ieteikumu izmantot un uzlabot ES sadarbības ietekmes novērtēšanas procedūras un norāda, ka ES ir lielas iespējas ieviest stabilākas un inovatīvākas novērtēšanas procedūras, piemēram, pamatojoties uz izlases veida novērtēšanas tehniku (*randomized evaluation*), kuru ES izmanto reti; šādi centieni būtu vajadzīgi arī decentralizētas sadarbības jomā;

12. piekrīt Komisijas viedoklim, ka "uz tautas attīstību orientētai izaugsmei" jābūt prioritātei vismaz divu iemeslu dēļ: i) pirmkārt tāpēc, ka tādējādi varētu koriģēt nepilnības iepriekšējos gados sniegtajā palīdzībā, kad galvenā uzmanība tika veltīta attīstības sociālajām dimensijām, kuras ir grūti uzturēt, ja tās neietver ekonomikas progresu; ii) otrkārt tāpēc, ka krīze patlaban ietekmē daudzu attīstības valstu ekonomikas izaugsmes, nabadzības mazināšanas un darbavietu radīšanas potenciālu;

13. tomēr norāda, ka izaugsme un attīstība nav sinonīmi, un attīstība nozīmē ne tikai ražošanas spējas palielināšanu, bet arī sociālo ieguvumu sekmēšanu un bagātību pārdali kādā teritorijā, pamatojoties uz ilgtspējīgu vietējo un reģionālo attīstību, kas ir ģeogrāfiski izklīdēta un pieejama visnabadzīgākajām sociālajām grupām;

14. atgādina, ka teritoriālās attīstības stabilitātei svarīga ir vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība, jo pašvaldības ir būtiskas dalībnieces vispārējās un ilgtspējīgas izaugsmes veidošanā;

15. atbalsta Komisijas viedokli, ka partnervalstu iestāžu nostiprināšana un to efektivitātes un leģitimitātes līmeņa paaugstināšana ir viens no galvenajiem uzdevumiem visā attīstības stratēģijā, jo tādējādi var uzlabot saimniecisko un sociālo pārmaiņu procesa pārvaldības nosacījumus;

16. tomēr aicina Komisiju pievērst lielāku uzmanību tam, ka atkarība no palīdzības negatīvi ietekmē iestāžu kvalitāti, un vairāk uzsvērt uzdevumus, kas sekmē korupcijas apņēmīgu apkarošanu un attīstības valstu fiskālās veiktspējas nostiprināšanu, lai uzlabotu ne tikai iestāžu kvalitāti, bet arī mazinātu atkarību no palīdzības un palielinātu to spēju mobilizēt iekšējos resursus;

17. turklāt uzsver, ka decentralizācijas procesam ir ļoti svarīga nozīme efektīvāku un leģitīmāku iestāžu veidošanā, jo tas ļauj pārvaldes struktūras tuvināt iedzīvotājiem un sabiedrībā nostiprināt demokrātiskās vērtības; minēto procesu sekmēšanā svarīga loma būtu jānodrošina vietējām un reģionālajām pašvaldībām, bet šis jautājums zaļajā grāmatā nav aplūkots;

18. piekrīt Komisijai, ka attīstības priekšnoteikums ir noteikta drošības līmeņa sasniegšana; tāpēc līdzekļu devējiem jāpārskata drošības un attīstības programmu saikne, ņemot vērā, ka tās ir savstarpēji saistītas; tāpat valstīs, kurās valsts iekārta nav stabila, ir jāsekmē iestāžu nostiprināšana, cilvēktiesību ievērošana un sociālā kohēzija, kā arī jāievieš agrīnās brīdināšanas un preventīvās diplomātijas mehānismi; tomēr aicina Komisiju vairāk precizēt par sadarbību un ārējo darbību atbildīgo ES struktūru kompetenču sadali minētajās jomās;

19. ir vienisprātis ar Komisiju: lai uzlabotu palīdzības efektivitāti, koordinācijai starp Eiropas līdzekļu devējam valstīm jāklūst "daudz sistemātiskāka un efektīvāka", un atzinīgi vērtē priekšlikumu, ka Komisija līdz 2011. gadam Padomei iesniegs priekšlikumu par valstu plānošanas ciklu sinhronizāciju; turklāt norāda, ka viens no palīdzības efektivitātei veltītajā Parīzes programmā noteiktajiem principiem ir palīdzības labāka koordinēšana: tas ir ietverts Eiropas konsensā attīstības jomā un ir viens no galvenajiem principiem ES pamatdokumentos (Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, Māstrihtas līgumā par Eiropas Savienību un Lisabonas līgumā);

20. tomēr pauž nožēlu, ka zaļajā grāmatā nav apskatīts cits ar koordinēšanu saistīts aspekts, kuram ir milzīgs potenciāls, proti, nepieciešamība panākt virzību saistībā ar darba sadali starp Eiropas līdzekļu devējam valstīm; uzdevumu sadale jāizvērtē ne tikai attiecībā uz līdzekļu devējiem valstu līmenī, bet arī saistībā ar to attiecībām ar līdzekļu devējiem valsts iekšienē (reģionālā un vietējā līmenī), jo tiem ir svarīga nozīme vairākās ES sadarbības sistēmās. Tāpēc aicina Komisiju izveidot vietējo un reģionālo pašvaldību atbalsta punktus Eiropas Ārējās darbības dienestā un Attīstības un sadarbības ģenerāldirektorātā gan ES, gan partnervalstīs. Komiteja turklāt uzskata, ka ir nepieciešams izveidot īpašu finansējuma pozīciju, kas būtu pieejama ES vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

21. uzskata: lai panāktu virzību darba atbilstīgā sadalē, zaļajā grāmatā būtu vēlams atbalstīt tādas pieejas iekļaušanu ES palīdzības sniegšanas politikā, kuras pamatā ir ne tikai mērķi, bet arī dalībnieki un viņu atbildības jomu sadale; šāda pieeja liecinātu, ka tiek novērtēts vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums sadarbības politikas bagātināšanā un efektivitātē;

22. atgādina, ka atbalsts ir tikai viens no daudziem līdzekļu devēju publiskās politikas elementiem, kas ietekmē partnervalstu attīstības iespējas. Tāpēc publiskās politikas jomu saskaņotības līmeņa uzlabošana ir viens no galvenajiem mērķiem ES politikā attīstības jomā; Tas ir arī viens no ES pamatprincipiem (Eiropas Kopienas dibināšanas līgums, Māstrihtas līgums un Lisabonas

līgums). Komisijas ziņojumi par dalībvalstu (un pašas Komisijas) paveiktā ikgadēju novērtējumu, kurā tiek skatīta politikas jomu saskaņošanas galvenajos nozaru aspektos, ir efektīvs instruments, lai sekmētu virzību un atbildības palielināšanu šajā jautājumā. Tādēļ RK norāda, ka kopējās lauksaimniecības politikas reformas ir svarīgi turpināt tā, lai drošinātu, ka tā nav pretrunā ar ES attīstības politikas mērķiem;

23. vēlas uzsvērt, ka saikne, kas izveidojusies starp Eiropas vietējām pašvaldībām un to partneriem saņēmējvalstīs, dod iespēju panākt jūtamu progresu atbildības principa īstenošanā; minētais princips ir Parīzes deklarācijas svarīgs elements un tā īstenošana nebūtu jāatstāj tikai dalībvalstu ziņā;

24. uzsver nepieciešamību ievērot ES tirdzniecības līgumu pamatnoteikumus, neatkāpjoties no prasībām par partnervalstu produktu izcelsmes noteikumiem, pat ja minētais aspekts iekļauts asociācijas nolīgumos. Ar atkāpēm no tiesību aktiem saistītā iespējamā negatīvā ietekme uz iekšējā tirgus pareizu darbību jāizvērtē salīdzinājumā ar iespējamajiem ieguvumiem šo valstu ilgtspējīgā attīstībā, ja tiek sekmēti tikai vietējās izcelsmes ražojumi;

25. piekrīt Komisijai, ka budžeta atbalsts nav brīnumlīdzeklis, un tādēļ tas ir jāizmanto, rūpīgi izanalizējot konkrētās valsts apstākļus, tomēr norāda, ka budžeta atbalsts ir risinājums atbalsta pārvaldībai, jo tas sekmē koordināciju starp līdzekļu devējiem un tā atbildīgu izmantošanu partnervalstīs. Minētie divi mērķi būtu jāuzskata par pamatojumu šā modeļa izmantošanai, ja apstākļi ir atbilstoši;

26. atkārtoti uzsver vēlmi veicināt Reģionu komitejas un Eiropas Komisijas sadarbību attiecībā uz decentralizētas sadarbības politiku attīstības jomā. Turklāt Komiteja uzsver, ka ir jāturpina darbs, lai visas dalībvalstis un visas reģionālās un vietējās pašvaldības Eiropas Savienībā izmantotu decentralizētas sadarbības atlantu, kurā apkopoti visi šajā jomā veiktie pasākumi, ko finansē ES vietējās un reģionālās pašvaldības. Komiteja uzsver arī decentralizētai sadarbībai attīstības jomā veltīta tīmekļa portāla lietderīgumu, jo tas sekmēs labākus kontaktus starp iesaistītajām pusēm, palīdzēs nodrošināt sniegtās palīdzības efektivitāti un novērst pārklāšanos;

27. uzskata, ka ES vajadzētu vairāk ņemt vērā ne tikai vietējo un reģionālo pašvaldību ekonomisko ieguldījumu, bet arī to sniegto pievienoto vērtību dažās specifiskās jomās. To pieredze un zināšanas, kuras izmantojot, var rast partnervalstu vajadzībām piemērotus risinājumus, ir reģionu pievienotā vērtība, īstenojot sadarbību tādās jomās kā administratīvās kapacitātes stiprināšana, teritoriālā plānošana, izglītība, civilā aizsardzība, pārtikas nekaitīgums saistībā ar lauksaimniecību un zivsaimniecību, atjaunojamie energoresursi, ūdens, vide, jūrniecības

zinātnes un ar attīstību saistītā pētniecība un izstrāde. Tas īpaši attiecas uz tālākajiem reģioniem, kas ir aktīvas ES robežas un tās platformas pasaulē un kuri var sekmēt to, lai ES politika attīstības jomā būtu efektīva;

Politika, kas ir iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes katalizators

28. atbalsta viedokli, ka atbalsta mērķis ir ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme partnervalstīs. Komiteja tomēr izsaka nožēlu, ka zaļajā grāmatā nav apskatīti divi būtiski aspekti, kas saistīti ar minētā mērķa sasniegšanu. Pirmais aspekts ir saistīts ar nepieciešamību sekmēt no progresa gūtā labuma pienācīgu sadali, ievērojot sociāli ļoti vēlamos taisnīguma kritērijus. Lai nodrošinātu stabilitāti, stiprinātu iestādes un sekmētu plašas sociālās bāzes izveidi, ir vajadzīgs noteikts taisnīguma līmenis. Otrais aspekts ir saistīts ar nepieciešamību stiprināt valstu fiskālo veiktspēju un apkarot krāpšanu, kapitāla aizplūšanu un nelegālās finanšu plūsmas, kas izsmel attīstības valstu vietējos resursus, ierobežojot progresa iespējas;

29. tomēr vērs uzmanību uz to, ka attīstība nenozīmē tikai izaugsmi: attīstība nozīmē arī sociālos ieguvumus, iestāžu nostiprināšanu, kā arī pārmaiņas valsts sociālajā un ražošanas sistēmā; tādēļ par mērķi jāizvirza iekļaujoša un ilgtspējīga izaugsme, kas veicina attīstību atbilstoši teritoriālajām īpatnībām;

30. uzsver: lai panāktu ilgtspējīgu izaugsmi mūsu partnervalstīs, liela nozīme ir vienlīdzīgām iespējām. Reformas ar mērķi ļaut meitenēm un sievietēm pilnībā īstenot savu potenciālu sabiedrībā — bez diskriminācijas un vardarbības draudiem — ir visefektīvākais veids, kā mūsu partnervalstīs var attīstīt savu ekonomiku; turklāt tas ir arī cilvēka pamattiesību jautājums;

31. uzskata: lai izveidotu stabilas un leģitīmas iestādes, lielāka uzmanība jāpievērš ar izaugsmes ieguvumiem un iespējām saistītiem sadales aspektiem, kā arī sabiedrības viedoklim, vienlaikus sekmējot decentralizācijas procesu, kas iestādes tuvina iedzīvotājiem. Tāpēc iesaka stiprināt partnervalstu vietējo un reģionālo pašvaldību vadības spējas, iedvesmojoties no tādām programmām kā *TAIEX* vai *Erasmus*, jo tas sekmētu sadarbības fondu labāku izmantošanu. Turklāt aicina Komisiju uzsākt nozarēm paredzētas budžeta atbalsta programmas, kuru mērķis ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām attīstības valstīs atvieglot piekļuvi resursiem;

32. atzīst, ka viens no attīstības galvenajiem aspektiem ir veiksmīga izglītības politika, un rosina, lai izglītības sekmēšana minētajās valstīs kļūtu par vienu no ES sadarbības politikas mērķiem;

33. atgādina, ka minētā mērķa sasniegšanai ir jāsekmē un jāatbalsta decentralizācijas procesi partnervalstīs, kompetenču sadalījumā pēc iespējas cenšoties nostiprināt subsidiaritātes principu. Decentralizācija ir atbilstošs līdzeklis, lai attiecīgajās valstīs īstenotu demokratizācijas procesus un lai tās stingrāk nostiprinātos sociālajā realitātē. Tā ir arī priekšnoteikums attīstības procesa izplatībai visā teritorijā un visās sociālajās grupās;

Ilgtspējīga attīstība

34. piekrīt zaļajā grāmatā norādītajam, ka jebkādā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā liela nozīme ir cīņai ar klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai. Vienlaikus norāda, ka klimata pārmaiņas un citas vides jomā risināmās problēmas dažām attīstības valstīm paver progresa perspektīvas, ja tās efektīvi izmantos pieejamos dabas un vides resursus. Kompromisa vienošanās, kuru ES parakstīja Kopenhāgenā un apstiprināja Kankunā, liecina par lielo uzmanību, kas pievērsta šim attīstības procesa aspektam un nepieciešamībai atbalstīt partnervalstu centienus pielāgoties klimata pārmaiņām un mazināt to sekas;

35. izsaka nožēlu, ka šajā sakarā zaļajā grāmatā nav sniegts mērķtiecīgāks skatījums par decentralizēto pārvaldes iestāžu (reģionālo un vietējo) lomu pārdomātas vides stratēģijas izstrādē. Minēto struktūru nozīme ir būtiska, lai ieviestu ilgtspējīgas stratēģijas tādās jomās kā ūdens resursu un atkritumu apsaimniekošana, energoapgāde un trauslu ekosistēmu aizsardzība;

36. atzīst, ka jebkurā vides ziņā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ļoti būtiska nozīme ir valstī pieņemtajam enerģētikas modelim. Tas norāda uz nepieciešamību intensīvāk attīstīt atjaunojamus energoresursus. ES pieredze šajā jomā var būt noderīga attīstības valstīm. Turklāt dažās no tām ir īpaši labvēlīgi apstākļi šāda veida enerģētikas nozaru attīstībai;

37. ierosina starptautiskā līmenī noslēgt pilsētu mēru un reģionu paktu, kura mērķis būtu kopēju programmu ietvaros nodrošināt enerģijas piegādi katram iedzīvotājam, šim mērķim paredzot arī īpašu un atbilstīgu finanšu instrumentu;

38. norāda, ka saistībā ar mērķi nomainīt tradicionālo enerģētikas modeli, lai plašāk izmantotu atjaunojamus energoresursus, jāuzlabo arī valsts enerģētikas infrastruktūra un jānodrošina atbilstīgi apstākļi vismazāk aizsargāto iedzīvotāju piekļuvei energoresursiem;

Lauksaimniecība un nodrošinātība ar pārtiku

39. piekrīt Komisijai, ka lauksaimniecības attīstība un nodrošinātība ar pārtiku ir būtiskas attīstības procesa dimensijas, jo tās attiecas uz nozari, kurai ir būtiska nozīme izaugsmes un saimnieciskās pārveides procesos visnabadzīgākajās valstīs, no kurās ir atkarīga ar pietiekama uztura pieejamību saistīto pamattiesību īstenošana, kas ietekmē citas cilvēktiesību jomas (veselības aprūpe, izglītība vai nodarbinātība) un valstu autonomijas līmeni starptautiskajā vidē;

40. norāda, ka pašreizējās krīzes dēļ ievērojami paaugstinājušās izejmateriālu, tostarp pārtikas izejmateriālu cenas, un tas ļoti būtiski ietekmē apgādi nabadzīgākajās valstīs, jo īpaši Āfrikas valstīs uz dienvidiem no Sahāras, no kurām daudzas ir pārtikas produktu neto importētājas. Komiteja uzsver, ka minētā problēma varētu izraisīt ievērojamus regresīvus procesus attiecībā uz līdz šim panāktajiem sociālajiem ieguvumiem;

41. uzskata, ka šāds stāvoklis radīs četru iemeslu dēļ: i) paaugstināts pieprasījums lielās valstīs kurās notiek intensīva izaugsme, kas sekmē šāda veida produktu starptautiskos iepirkumus lielā apjomā, ii) bagāto valstu nepietiekamā iesaiste un nepietiekams publisko ieguldījumu apjoms attīstības valstīs iepriekšējos gados salīdzinājumā ar lauku attīstībai nepieciešamajiem ieguldījumiem, iii) spekulantu darbība, kuri šajos produktos saskata peļņas avotu un savu aktīvu ieguldīšanas iespējas, iv) ar dabas resursu izmantošanu saistītā ietekme uz augsnes un lauksaimniecības ražīgumu;

42. aicina ES sadarbības politikā neatkārtot iepriekšējās kļūdas, un, izstrādājot starptautiskās palīdzības stratēģijas, lauksaimniecības attīstību un nodrošinātību ar pārtiku prasa noteikt par lielāku prioritāti. Komiteja šajā sakarā atgādina, ka ES ir liela pieredze tādās jomās kā lauksaimniecības attīstība, lauksaimniecības politika un atbalsts nodrošinātībai ar pārtiku, un šo pieredzi varētu izmantot jaunattīstības valstīs;

43. norāda, ka arī šajā jautājumā būtu jāņem vērā reģionu iespējas un pieredze. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir pieredze lauksaimniecības produktu sadalei paredzēto svarīgāko infrastruktūru izveidē, augsnes ražīguma izpētē un laukaugu kultivēšanā, ņemot vērā vides apstākļus, kā arī trauslu vietējo ekosistēmu aizsardzībā un plānu izstrādē, lai nodrošinātu iedzīvotāju apgādi ar pārtiku. Tādēļ ir svarīgi, ka ES sadarbības politikā tiek uzsvērta pašvaldību loma.

Briselē, 2011. gada 11. maijā

Reģionu komitejas
priekšsēdētāja
Mercedes BRESSO